

Le nouveau beaujolais est arrivé!

Het decreet voor de podiumkunsten is na veel heen en weer gereis tussen de bevoegde instanties nu toch in de laatste fase geraakt in de Vlaamse Executieve werd een akkoord bereikt over de nieuwe tekst. Verder bouwend op het artikel van Paul Corthouts in *Etcetera* 33 gaan Cecilia De Moor en Paul Corthouts dieper in op de verbeteringen en veranderingen die de tekst ondergaan heeft ten opzichte van de tekst die in januari van dit jaar door de Gemeenschapsminister van Cultuur aan de Vlaamse Executieve werd voorgesteld.

Op 22 juli jl. werd er in de Vlaamse Executieve een akkoord bereikt over een nieuw decreet voor de podiumkunsten. Dit was niet vanzelfsprekend. Het decreetontwerp van de hand van Gemeenschapsminister van Cultuur Patrick Dewael werd immers sterk in vraag gesteld door de CVP-fractie in de Executieve. Deze vreesde dat de verworvenheden van het theaterdecreet van '75 verloren zouden gaan. Haar voornaamste bezwaren betroffen het sociaal statuut van de acteurs van de gevestigde gezelschappen, het mogelijk wegvallen van erkenning en subsidiëring na een periode van 4 jaar en het wegvallen van een duidelijk verschil tussen wedde- en werkingstoelagen. De CVP bleef hierom in de contramine en stelde haar veto. Pas toen SP-voorzitter Frank Vandenbroucke voor de stemming een wisselmeerderheid op de been wou brengen en toen de tekst op de Vlaamse Raad als voorstel werd ingediend door Annemie Neyts-Uyttebroeck (PVV) en André De Beul (VU), schoof de CVP weer aan de onderhandelingstafel. Dit keer met resultaat.

Technische verbeteringen

De onderhandelingen betroffen voornamelijk de financiële situatie van de teksttheaters. De voormalige regeling werd dan ook ingrijpend veranderd. Van de redactionele ingreep werd echter ook gebruik gemaakt om bepaalde technische verbeteringen aan te brengen. Deze wijzigingen zijn niet zonder belang. Zij zorgen vaak voor een logischer structuur en maken van de tekst een handzamer werktuig. Enkele voorbeelden ter verduidelijking (als referentie geldt de tekst, die eind januari '91 door de Gemeenschapsminister van Cultuur aan de Vlaamse Executieve werd voorgesteld (1)).

In een vorige versie was er een discriminatie ingebouwd in de definiëring van de verschillende auteurs.

Een Vlaams toneelauteur werd er omschreven als 'een schepper van een oorspronkelijk theaterstuk, geschreven in de Nederlandse taal, van België

of die reeds tenminste vijf jaar zijn woon- en verblijfplaats in België heeft'. Een Vlaams choreograaf, componist of librettist werd gedefinieerd als een auteur 'van Belgische nationaliteit en wonende binnen de Vlaamse Gemeenschap of diegene die reeds ten minste vijf jaar zijn woon- en verblijfplaats in de Vlaamse Gemeenschap heeft'.

De definities worden nu enigszins geharmoniseerd.

Voor choreograaf, componist en librettist wordt de bijkomende voorwaarde 'en wonende in de Vlaamse Gemeenschap' geschrapt. Dit heeft tot gevolg dat deze Belgische auteurs onder de omschrijving 'Vlaams toneel-auteur, choreograaf, componist of librettist' vallen, ook als zij niet in Vlaanderen of zelfs niet in België wonen. Maar anderzijds verwijst de nieuwe tekst voor deze drie categorieën in dat geval niet meer naar een Vlaams gegeven.

De bepaling 'die reeds ten minste vijf jaar zijn woon- en verblijfplaats in de Vlaamse Gemeenschap heeft' werd voor dezelfde categorieën vervangen door: 'die reeds ten minste vijf jaar zijn woon- en verblijfplaats in het Nederlandse taalgebied heeft' (2).

Om voor erkenning en voor subsidiëring in aanmerking te komen diende een organisatie voor podiumkunsten te beschikken over rechtspersoonlijkheid. In de laatste editie wordt dit gepreciseerd en worden handelsvennootschappen uitdrukkelijk uitgesloten. Commerciële instellingen worden hierdoor van overheidssubsidie uitgesloten (3).

De aanwezigheid van een gezelschapsstructuur was een andere erkenningsvoorwaarde. Hieraan waren twee problemen verbonden.

Ten eerste werd de voorwaarde gekoppeld aan de eis dat 75 % van de medewerkers, betaald met de helft van de globale overheidstoelage, een functie in hoofdambt zou verrichten met contracten van onbepaalde duur (4). Op die manier kwam het werken met artistieke produktiekernen - een methode die door meerdere jonge gezelschappen wordt gehanteerd - zwaar op

de helling te staan. In de nieuwe tekst vervalt deze bijkomende verplichting, maar dan wel enkel voor de instellingen voor Nederlandstalige Dramatische Kunst. Voor organisaties voor Dans of voor Muziektheater blijft deze belastende toestand bestaan (5).

Een tweede moeilijkheid lag in het feit dat de gezelschapsstructuur ook werd opgelegd aan instellingen die projectmatig wensten te werken (6). Projecten werden hierdoor praktisch onuitvoerbaar. In de nieuwe tekst wordt de verplichting i.v.m. de gezelschapsstructuur overgeheveld naar de categorie van de subsidievoorwaarden, zodat enkel nog instellingen die via enveloppes betaald worden hieraan gehouden zijn (7).

De gezelschappen en kunstencentra dienen nog steeds een minimumpercentage aan eigen inkomsten te behalen. Deze voorwaarde werd wel verlicht. In plaats van 15 % moet nu tenminste een bedrag gelijk aan 12,5 % van de totale uitgaven als eigen inkomsten behaald worden (8).

De sociaalrechtelijke verplichtingen worden uitgebreid. Eerder dienden enkel de minimumbarema's en andere financiële tegemoetkomingen, bepaald in de CAO, te worden nageleefd. Nu moeten ook de werktijden, anciënniteitsregelingen en contracten in een verplicht te volgen regeling worden opgenomen (9).

In de meest recente tekstversie worden criteria omschreven die de bevoegde adviesraden moeten toelaten de artistieke kwaliteit, de globale werking en het beheer van elke organisatie voor podiumkunsten te beoordelen (10). Daarvóór gold deze regeling enkel voor de organisaties voor Nederlandstalige Dramatische Kunst.

Ingrijpende veranderingen

Zoals eerder vermeld, vindt de meest ingrijpende verandering plaats in de regeling betreffende de subsidiëringstechnieken en -vormen voor de organisaties voor Nederlandstalige Drama- tische Kunst. Deze wijzigin-